

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародного бізнесу та економічної теорії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
проректор з науково-педагогічної роботи
Олександр ГОЛОВКО
« _____ » 2022 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Міжнародні фінанси в міжнародній електронній комерції

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»

освітня програма «Міжнародна електронна комерція»

вид дисципліни: **обов'язкова**

факультет Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Харків 2022

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

«30» серпня 2022 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

доцент кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії Т.Є. Шедякова

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

Протокол від «29» серпня 2022 року № 1

В.о. завідувача кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

_____ (підпис)

Ірина ДЕРІД
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) «Міжнародна електронна комерція» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

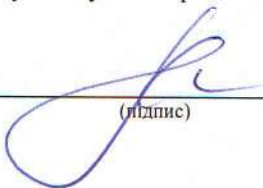

_____ (підпис)

Світлана СТРАПЧУК
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від «29» серпня 2022 року № 1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

_____ (підпис)

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Міжнародні фінанси в міжнародній електронній комерції» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародна електронна комерція» підготовки бакалавра спеціальності «Міжнародні економічні відносини».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародні фінанси в міжнародній електронній комерції» є підготовка висококваліфікованих фахівців з міжнародних економічних відносин з поглибленим знанням міжнародних фінансів, які володіють сучасним економічним мисленням і прикладними навичками, необхідними для розв'язання завдань та проблем реалізації міжнародних зв'язків на різних рівнях, у тому числі навичками застосування сучасних інформаційних технологій для впровадження і використання систем міжнародної електронної комерції. Професійна діяльність в галузі міжнародної електронної комерції потребує поєднання навичок та умінь із застосування таких систем у функціонуванні фінансових інституцій, а також знань із міжнародних економічних відносин та фінансово-аналітичної діяльності. Дисципліна «Міжнародні фінанси в міжнародній електронній комерції» охоплює набір компетентностей з формування професійного світогляду студентів, а також заходи із ознайомлення студентів з навчальним планом та освітньо-професійною програмою з підготовки бакалаврів зі спеціальності «Міжнародні економічні відносини».

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

– формування наступних загальних компетентностей (ЗК):

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК4. Здатність продукувати нові ідеї, системно мислити, проявляти креативність, гнучкість, вміння управляти часом.

ЗК5. Здатність до усної та письмової загальної комунікації державною та іноземними мовами

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, пошуку, оброблення та оцінювання інформації, процесів та явищ з різних джерел з метою виявлення проблем, формулювання висновків (рекомендацій), вироблення рішень на основі логічних аргументів, забезпечення якості виконуваних робіт з урахуванням національних та міжнародних вимог, адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахування причинно-наслідкових та просторо-часових зв'язків.

ЗК10. Здатність мотивувати та розробляти ефективну систему організації праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу

ЗК11. Здатність брати участь у розробці проектів, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК12. Вміння використовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій

– формування наступних фахових компетентностей (ФК):

ФК2. Розуміння базових категорій та новітніх теорій, концепцій, технологій і методів у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку МЕВ.

ФК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ФК5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.

ФК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

ФК7. Здатність застосовувати базові знання, аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин.

ФК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними

ФК10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

ФК11. Здатність застосовувати базові знання у сфері міжнародних економічних відносин з використанням нормативно-розпорядчих документів, довідкових матеріалів

ФК12. Знання теоретичних основ та практичних навичок оцінювання й аналізу безпекової компоненти міжнародних економічних відносин

ФК13. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК14. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування МЕВ для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ФК15. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

ФК16. Здатність створювати та використовувати системи міжнародної електронної комерції, виконувати планування та аналіз діяльності таких систем в рамках інтеграційних світових процесів.

1.3 Кількість кредитів – 3.

1.4 Загальна кількість годин – 90.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	–
Семестр	
5-й	–
Лекції	
32 год.	–
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	–
Лабораторні заняття	
–	–
Самостійна робота	

42 год.	–
Індивідуальні завдання	
1 контрольна робота: 2 години зі складу семінарських занять для її проведення та 3 години на підготовку до неї зі складу самостійної роботи	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних програмних результатів навчання (ПРН):

ПРН1. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя, дотримуватися принципів безперервного розвитку та постійного самовдосконалення; прагнути професійного зростання, у тому числі в сфері міжнародної електронної комерції, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН2. Мислити креативно та критично, мати навички таймменеджменту, критично оцінювати наслідки продукованих ідей.

ПРН3. Демонструвати навички письмової та усної комунікації державною та іноземними мовами, фахово використовувати економічну термінологію.

ПРН4. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

ПРН5. Демонструвати абстрактне мислення, застосовувати методології дослідження; виявляти, окреслювати та формалізувати проблеми; систематизувати й упорядковувати отриману інформацію; оцінювати та пояснювати вплив ендегенних і екзогенних факторів на процеси та явища у світовому господарстві (у тому числі міжнародної електронної комерції); формулювати висновки і розробляти рекомендації з метою адаптації до нової ситуації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища

ПРН6. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ПРН7. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути критичним і самокритичним, розуміти детермінанти впливу на спілкування з представниками інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності та поваги до них

ПРН8. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ПРН9. Розробляти та реалізовувати міжнародні проекти, працювати в проектних групах, мотивувати людей і рухатися до спільної мети, діяти соціально-відповідально та свідомо.

ПРН10. Застосовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій

ПРН12. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ПРН13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.

ПРН14. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати результативність їх функціонування.

ПРН15. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм МЕВ на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ПРН16. Розуміти та застосовувати базові знання основних нормативно-правових актів і довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розпорядчих документів у сфері міжнародних економічних відносин

ПРН18. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків, ілюструвати і презентувати результати оцінювання, підсумовувати та розробляти рекомендації, заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

ПРН19. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку; визначати механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів.

ПРН20. Володіти базовими категоріями, новітніми теоріями, концепціями, технологіями та методами у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, зокрема: міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій

ПРН21. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі

ПРН23. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

ПРН24. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування МЕВ для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ПРН25. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя для здобування знань, з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність та зміст електронного бізнесу та електронної комерції. Електронний ринок

Основні поняття електронного бізнесу та електронної комерції. Передумови виникнення та переваги е-бізнесу і е-комерції. Історія розвитку е-бізнесу в Україні та світі. Причини переходу в кіберпростір. Місце е-комерції в інформаційному секторі економіки. Роль е-комерції у сучасному бізнесі. Внутрішньодержавні та міжнародні акти, норми, стандарти, інститути й процедури е-бізнесу та е-комерції. Інтернет-комерція та її відмінність від е-комерції. Принципи функціонування е-бізнесу Види електронної економічної діяльності. Технології е-бізнесу. Етапи створення е-бізнесу. Складові е-комерції. Суб'єкти е-комерції. Моделі е-комерції. Сфери розповсюдження та рівні реалізації систем е-комерції. Електронний ринок, його характеристика та аналіз. Корпоративні сайти і бізнес-портали. Торговельні концентратори. Електронний офіс. Електронні аукціони. Електронний бізнес-центр. Форми Internet-торгівлі. Internet-аукціони. Інтерактивне банківське обслуговування. Інформаційні послуги. Дистанційне навчання. Електронні системи розрахунку за товари і послуги. Маркетинг в Internet. Розвиток разом з Internet. Розвиток стандартів. Гнучкість організаційної структури. Експерименти в ринковому просторі.

Тема 2. Новітні інформаційні технології в міжнародній комерційній діяльності

Найпоширеніші послуги в мережі Internet. Система телеконференцій в Internet. Системи оплати за користування системою телеконференцій. Використання технології Intranet для внутрішніх потреб компанії. Визначення електронної комерції, характеристика та аналіз. Типи електронної комерції. Сфери розповсюдження та рівні електронної комерції. Різновидності послуг. Ринок електронної комерції. Аналіз, роль та місце електронної комерції у сучасному бізнесі. Міжнародні бізнес-комунікації в системі підприємництва. Internet в сучасній електронній комерції. Правові внутрішньо-державні та міжнародні акти, норми, інститути та процедури електронної комерції. Категорії електронної комерції. Порівняльний аналіз традиційного бізнесу з електронним. Характеристика сучасних інформаційних технологій, які використовуються в електронній комерції. Можливості електронній комерції (доступ до інформації, оформлення замовлення, оплата, виконання замовлення, післяпродажне обслуговування і підтримка). Сфери використання електронної комерції, її можливості та переваги.

Тема 3. Електронна комерція в фінансовому секторі економіки

Аналіз та характеристика комунікаційних технологій, які використовуються для підтримки електронної комерції. Сфери розповсюдження та рівні електронної комерції. Різновидності послуг. Ринок електронної комерції. Аналіз, роль та місце електронної комерції у сучасному бізнесі. Міжнародні бізнес-комунікації в системі підприємництва. Internet в сучасній електронній комерції. Основні принципи створення та функціонування фінансово-інформаційних систем. Організація робіт, спрямованих на створення та впровадження фінансово-інформаційних систем. Стадії та етапи розробки фінансово-інформаційних систем. Автоматизація проектування фінансово-інформаційних систем. Організація інформаційних систем фінансових установ. Призначення та особливості побудови автоматизованої системи фінансових розрахунків. Структура автоматизованої системи фінансових розрахунків. Характеристика підсистем автоматизованої системи фінансових розрахунків. Технологія розв'язування задач автоматизованої системи фінансових розрахунків у галузі міжнародних економічних відносин.

Тема 4. Сутність та зміст міжнародних фінансів

Сутність, призначення і роль міжнародних фінансів. Світові фінансові потоки: валютні, кредитні, фінансові ринки. Міжнародна фінансова інтеграція та її вплив на фінансові інтереси країн і регіонів. Фінансова діяльність міжнародних організацій. Валютні відносини та валютні системи, їх еволюція. Валютний курс. Конвертованість валюти. Валютне регулювання та валютні обмеження. Співпраця України з міжнародними фінансовими інституціями. Проблеми гармонізації фінансів України відповідно до критеріїв і стандартів Європейського співтовариства. Міжнародний фінансовий ринок: міжнародний ринок грошей, міжнародний ринок кредитних ресурсів, міжнародний ринок цінних паперів. Віртуальні фінансові ринки. Масштабування бізнесу. Вимоги до технічного та програмного забезпечення керування фінансами на міжнародних ринках. Інструментальні засоби по створенню, налаштуванню та управлінню міжнародним електронним бізнесом. Труднощі проникнення електронних систем в різні сектори економіки. Місце Європейського валютного інституту в здійсненні завдань регулювання фінансових питань у міжнародному бізнес-середовищі.

Тема 5. Електронні платіжні системи, їх зміст і типи

Порівняльний аналіз електронної комерції з традиційною комерцією. Сутність платіжної системи. Внутрішньодержавна та міжнародна платіжні системи. Характеристика електронної платіжної системи. Типи та види електронних платіжних систем. Сучасні платіжні інструменти. Історія виникнення пластикових карт. Класифікація пластикових карток. Поняття систем взаєморозрахунків пластиковими картками. Механізм взаєморозрахунків за пластиковими картками в Інтернеті. Учасники

платежів і розрахунків у мережі Інтернет. Переваги та недоліки використання пластикових карток в Інтернет-комерції. Кредитні Internet-системи. Дебетові Internet-системи. Електронні гроші. Смарт-картка. Електронна платіжна система. Електронний гаманець. Криптографічні засоби шифрування інформації. Найпоширеніші світові електронні платіжні системи. Правові аспекти бізнесу в Internet. Основні напрями розвитку та перспективи електронних платіжних систем в Україні та у світі. Правове регулювання електронних платіжних систем в Україні та у світі.

Тема 6. Рух грошей у міжнародному електронному бізнесі

Нові форми грошей в умовах формування інформаційного суспільства. Електронні гроші: сутність і типологізація. Віртуальна валюта Біткоїн. Функції віртуальних грошей. Використання технології Intranet для внутрішніх потреб компанії. Пластикова картка як платіжний інструмент. Точки обслуговування. Банк-емітент як гарант виконання платіжних зобов'язань при проведенні розрахунків. Банк-еквайр. Авторизація як процедура посвідчення повноважень і підтвердження платоспроможності при здійсненні операції. Характеристика та аналіз комунікаційних технологій: електронної пошти, факс, технології електронного обміну даними і електронних платежів. Віртуальний інкасатор. Управління банківськими рахунками через Internet. Брокерські послуги в Internet, їх характеристика та аналіз. Технології платежу при електронній комерції. Послуги Internet-брокерінгу, характеристика, класифікація та аналіз; використання спеціального програмного забезпечення. Аналіз та характеристика систем торгівлі цінними паперами.

Тема 7. Безпека та захист комерційної інформації в електронному бізнесі

Інформаційна безпека. Законодавчий рівень. Адміністративний рівень. Процедурний рівень. Проблеми безпеки фінансових систем. Основні поняття інформаційної безпеки. Цифровий сертифікат. Основні вимоги до конфіденційності інформації. Методи захисту інформації. Категорії захисту. Типи загроз. Вимоги до забезпечення режиму інформаційної безпеки та політика інформаційної безпеки. Засоби захисту інформації та вибір основних рішень по забезпеченню режиму інформаційної безпеки. Захист цілісності даних і програм від шкідливого програмного забезпечення. DDoS-атаки. Рекомендації з посилення інформаційної безпеки. Директива Європейського парламенту та Ради про обробку персональних даних та захист таємниці сектора електронних комунікацій. Директива Європейського парламенту та Ради про систему електронних підписів, що застосовується в межах Європейського Співтовариства.

Тема 8. Електронна комерція на споживчому ринку та ринку B2B

Основні тенденції розвитку електронного маркетингу. Масовий маркетинг і індивідуальний маркетинг. Задачі маркетингу і демографія Internet. Відмінність маркетингу в Internet від традиційного маркетингу. Електронна пошта як інструмент маркетингу. Демографічний аналіз споживачів. Реклама в електронній комерції, планування ринкової діяльності, реклама та сприяння збуту, дослідження в рекламі, ефективність реклами. Системи е-комерції в секторі B2B. Система управління закупівлями (e-procurement) в е-комерції. Система повного циклу супроводження постачальників (SCM-система): особливості організації та принципи роботи. Система повного циклу супроводу споживачів (CRM-система): вимоги та переваги. Корпоративні представництва в Інтернеті. Віртуальні підприємства: системи workflow та системи керування знаннями віртуальних підприємств. Інтернет-інкубатори. Мобільна комерція. Порівняльна характеристика систем мобільних взаєморозрахунків. Програмні агенти та мультиагентні системи.

Тема 9. Міжнародні фінанси і світовий фінансовий ринок

Міжнародні фінансові відносини: зміст і чинники, що впливають на розвиток. Суть і основа міжнародних фінансів. Світові фінансові ресурси. Міжнародні публічні і міжнародні приватні фінанси. Фінансова глобалізація: зміст, напрями прояву, вплив на міжнародні фінанси. Риси міжнародних фінансів в умовах фінансової глобалізації. Позитивні і негативні ефекти фінансової глобалізації. Світовий фінансовий ринок як особлива сфера економічних стосунків. Поняття світового фінансового ринку з економічної і інституціональної позиції. Функції світового фінансового ринку. Класифікація світового фінансового ринку. Учасники світового фінансового ринку: види і особливості. Етапи формування і розвитку світового фінансового ринку. Риси світового фінансового ринку на сучасному етапі.

Тема 10. Валютні відносини в системі міжнародних фінансів і форма їх організації

Валютно-фінансові відносини як основа міжнародних фінансів. Валютні відносини: зміст і рівні організації. Суб'єкти валютних відносин. Правове регулювання валютних відносин. Валютна система як форма організації валютних відносин. Види валютних систем і їх характеристика. Структурні елементи світової, регіональної та національної валютних систем. Еволюція світової валютної системи і чинники її обумовлюють. Етапи еволюції світової валютної системи. Риси Паризької валютної системи. Основи Генуезької валютної системи. Сутнісні принципи Бреттон-Вудської валютної системи. Структурні позиції Ямайської валютної системи. Валютна інтеграція: поняття і ефекти. Валютні зони як наслідок валютної інтеграції. Європейська валютна система як закономірний результат інтеграційних процесів в Європі. Римський договір: мета і підсумки. Програма введення єдиної валюти Європейського союзу. Європейський центральний банк як наступник Європейського валютного інституту. Європейська система центральних банків: структура і завдання. Наслідок введення євро і трансформація його ролі у світовій валютній системі.

Тема 11. Форми міжнародних розрахунків

Поняття міжнародних розрахунків, умови їх реалізації. Кореспондентські відносини і види кореспондентських рахунків. Учасники міжнародних розрахунків. Особливості міжнародних розрахунків. Фінансові і платіжні умови зовнішньоторговельного контракту: валюта ціни і спосіб її встановлення, валюта платежу, курс перерахунку при неспівпадінні валюти ціни і валюти платежу, умови платежу, форми міжнародних розрахунків. Банківський переказ: зміст і види. Порядок розрахунку банківським переказом. Способи здійснення банківського переказу. Переваги і недоліки банківського переказу. Уніфіковані правила по інкасо. Фінансові і комерційні документи. Види інкасо: чисте інкасо і документарне інкасо. Сторони по інкасо. Основні види документарне інкасо. Механізм здійснення інкасової форми розрахунків. Переваги та недоліки документарного інкасо. Документарний акредитив. Уніфіковані правила та звичаї для документарних акредитивів. Механізм здійснення акредитивної форми розрахунків. Принципи прийому банком документів при документарному акредитиві. Форми документарного акредитиву. Переваги та недоліки документарного акредитиву. Внутрішньодержавні міжбанківські системи розрахунків розвинутих ринкових економік. Технології міжбанківських розрахунків в Україні.

Тема 12. Міжнародний кредит як економічна категорія

Суть і функції міжнародного кредиту як економічної категорії. Принципи міжнародного кредиту. Сторони міжнародного кредиту. Роль міжнародного кредиту в економіці.

Форми міжнародного кредиту і їх класифікація: за джерелами, за призначенням, за видами, за валютою позики, за термінами, за сферою функціонування, по забезпеченню, залежно від техніки надання, залежно від категорії кредитора. Суть і призначення комерційного (фірмового) кредиту, його характеристика. Основні види і форми надання комерційного кредиту: продаж товару з розстрочкою платежу, вексельний кредит, кредит по відкритому рахунку, аванс. Банківський міжнародний кредит, його переваги. Види банківського міжнародного кредиту, їх суть та призначення. Фінансування зовнішньоторговельних операцій за допомогою лізингу, факторингу, форфейтингу.

Тема 13. Інтернет-банкінг

Визначення системи Internet-банкінгу та управління банківськими рахунками через мережу Internet. Спеціалізовані мережі для підтримки фінансової діяльності банківських установ. Міжнародна фінансова система SWIFT. Система електронних платежів НБУ (СЕП НБУ), система «Клієнт-банк». Обробка електронних платежів та вибір платіжних ресурсів. Створення запитів на фінансові операції у системі SWIFT. Електронна банківська діяльність. Електронні брокерські послуги. Internet –трейдинг. Internet-аукціони. Електронні моли. Електронні страхові послуги. Аналіз та характеристика бізнес-операцій та операцій, які застосовуються у Internet-банкінгу. Аналіз та характеристика комунікаційних технологій, які застосовуються у Internet-банкінгу. Використання баз даних. Міжнародні мережі міжбанківських повідомлень. Закордонні центри обробки баз даних.

Тема 14. Електронна комерція на фондових та валютних ринках

Основні поняття фондового ринку та принципи його функціонування. Електронний ринок на базі мережі Internet. Аналіз інформації. Використання програмних агентів як посередників у електронній комерції. Нові технології електронної торгівлі та розвиток електронних ринків. Принципи роботи через мережу Internet на фондовому та валютному ринках. Робота на аукціонах і участь у тендерах. Функціональні можливості, реалізовані системами електронної комерції на фондовому та валютному ринках. Форми та види електронної комерції на фондовому та валютному ринках. Організаційно-господарські питання розвитку фондової торгівлі. Найпоширеніші послуги у сфері валютних відносин в Україні та у світі. Дії урядових і фінансових структур: центри довіри, мережеві посередники, державні органи.

Тема 15. Міжнародне правове регулювання відносин у сфері електронної комерції

Організаційно-правові засади функціонування електронної комерції. Міжнародне законодавство у галузі електронної комерції: загальна характеристика та перспективи розвитку. Базовий понятійно-термінологічний апарат чинного законодавства про електронну комерцію. Основні сегменти сфери електронної комерції та їх нормативно-правове забезпечення. Правова природа відносин у сфері електронної комерції. Принципи правового регулювання відносин у сфері електронної комерції. Роль міжнародних організацій в уніфікації регулювання відносин у сфері електронної комерції. Конвенція ООН про використання електронних повідомлень у міжнародних договорах. Типовий закон ЮНСІТРАЛ про електронну торгівлю. Правові засади регулювання електронної комерції в Європейському Союзі. Директива Європейського парламенту та Ради про деякі правові аспекти інформаційних послуг, зокрема, електронної комерції на внутрішньому та зовнішніх ринках. Директива Європейського Парламенту та Ради щодо започаткування та здійснення діяльності установами – емітентами електронних грошей та пруденційний нагляд за ними.

Тема 16. Інвестиційна діяльність як підґрунтя розвитку електронної комерції

Поняття інвестиції як економічної категорії. Поняття та кваліфікаційні ознаки інвестиційної діяльності. Суб'єкти інвестиційної діяльності. Поняття та правова характеристика інвестиційного договору. Інститути спільного інвестування: загальна характеристика. Валютне регулювання інвестиційної діяльності. Фінансове регулювання іноземного інвестування. Інвестування резидентами України за межі України. Форми участі держави в інвестиційних відносинах. Поняття та форми реалізації інвестиційної політики держави. Державне регулювання інвестиційної діяльності. Спеціальні правові режими інвестиційної діяльності. Методи оцінювання ефективності та інвестиційної привабливості електронної комерції.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л.	п.	лаб.	інд.	с. р.
Тема 1. Сутність та зміст електронного бізнесу та електронної комерції. Електронний ринок	5	2				3
Тема 2. Новітні інформаційні технології в міжнародній комерційній діяльності	7	2	2			3
Тема 3. Електронна комерція в фінансовому секторі економіки	5	2				3
Тема 4. Сутність та зміст міжнародних фінансів	7	2	2			3
Тема 5. Електронні платіжні системи, їх зміст і типи	5	2				3
Тема 6. Рух грошей у міжнародному електронному бізнесі	7	2	2			3
Тема 7. Безпека та захист комерційної інформації в електронному бізнесі	5	2				3
Тема 8. Електронна комерція на споживчому ринку та ринку B2B	4	2				2
Тема 9. Міжнародні фінанси і світовий фінансовий ринок	6	2	2			2
Тема 10. Валютні відносини в системі міжнародних фінансів і форма їх організації	4	2				2
Тема 11. Форми міжнародних розрахунків	6	2	2			2
Тема 12. Міжнародний кредит як економічна категорія	4	2				2
Тема 13. Інтернет-банкінг	6	2	2			2
Тема 14. Електронна комерція на фондових та валютних ринках	4	2				2
Тема 15. Міжнародне правове регулювання відносин у сфері електронної комерції	4	2				2
Тема 16. Інвестиційна діяльність як підґрунтя розвитку електронної комерції	6	2	2			2
Контрольна робота	5		2			3
<i>Усього годин</i>	90	32	16			42

4. Теми семінарських (практичних) занять

№	Назва теми	Кількість
---	------------	-----------

з/п		годин
1	Тема 2. Новітні інформаційні технології в міжнародній комерційній діяльності	2
2	Тема 4. Сутність та зміст міжнародних фінансів	2
3	Тема 6. Рух грошей у міжнародному електронному бізнесі	2
4	Тема 9. Міжнародні фінанси і світовий фінансовий ринок	2
5	Тема 11. Форми міжнародних розрахунків	2
6	Тема 13. Інтернет-банкінг	2
7	Тема 16. Інвестиційна діяльність як підгрунття розвитку електронної комерції	2
8	Контрольна робота	2
<i>Разом</i>		16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форма контролю
1	Тема 1. Сутність та зміст електронного бізнесу та електронної комерції. Електронний ринок	3	Опитування та виступи із доповідями
2	Тема 2. Новітні інформаційні технології в міжнародній комерційній діяльності	3	Опитування та виступи із доповідями
3	Тема 3. Електронна комерція в фінансовому секторі економіки	3	Опитування та виступи із доповідями
4	Тема 4. Сутність та зміст міжнародних фінансів	3	Опитування та виступи із доповідями
5	Тема 5. Електронні платіжні системи, їх зміст і типи	3	Опитування та виступи із доповідями
6	Тема 6. Рух грошей у міжнародному електронному бізнесі	3	Опитування та виступи із доповідями
7	Тема 7. Безпека та захист комерційної інформації в електронному бізнесі	3	Опитування та виступи із доповідями
8	Тема 8. Електронна комерція на споживчому ринку та ринку B2B	2	Опитування та виступи із доповідями
9	Тема 9. Міжнародні фінанси і світовий фінансовий ринок	2	Опитування та виступи із доповідями
10	Тема 10. Валютні відносини в системі міжнародних фінансів і форма їх організації	2	Опитування та виступи із доповідями
11	Тема 11. Форми міжнародних розрахунків	2	Опитування та виступи із доповідями
12	Тема 12. Міжнародний кредит як економічна	2	Опитування та

	категорія		виступи із доповідями
13	Тема 13. Інтернет-банкінг	2	Опитування та виступи із доповідями
14	Тема 14. Електронна комерція на фондових та валютних ринках	2	Опитування та виступи із доповідями
15	Тема 15. Міжнародне правове регулювання відносин у сфері електронної комерції	2	Опитування та виступи із доповідями
16	Тема 16. Інвестиційна діяльність як підґрунтя розвитку електронної комерції	2	Опитування та виступи із доповідями
17	Контрольна робота	3	Підготовка до контрольної роботи
<i>Разом</i>			42

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання – написання контрольної роботи в аудиторії або онлайн. На підготовку до контрольної винесено 3 години із складу самостійної роботи; для її проведення – 2 години зі складу семінарських занять. Індивідуальне завдання – це самостійна наукова робота студента, метою написання якої є поглиблення та узагальнення знань, їх застосування до комплексного вирішення конкретної професійної задачі, формування умінь самостійно працювати навчальною та науковою літературою, обробляти статистичні дані, користуватися комп'ютерною технікою.

7. Методи навчання

Методи навчання – це взаємодія між викладачем і студентами, під час якої відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок від викладача до студента, а також самостійної та індивідуальної роботи студента.

При проведенні визначених планом видів занять використовуються такі методи:

- Під час викладення навчального матеріалу:
 - словесні (бесіда, пояснення, розповідь, інструктаж);
 - наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження);
 - практичні (вправи, практичні роботи, дослідні роботи).
- За організаційним характером навчання:
 - методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
 - методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності;
 - методи контролю та самоконтролю у навчанні;
 - бінарні (поєднання теоретичного, наочного, практичного) методи навчання.
- За логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу: індуктивно-дедукційні, репродуктивні, прагматичні, дослідницькі, проблемні тощо.

Разом із виконанням завдань з вивчених тем можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача: проходження тренінг-курсів або дистанційних курсів з використанням сучасних освітніх технологій на різноманітних онлайн-платформах; участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, гуртках та зустрічах із використанням сучасних освітніх технологій; участь у науково-

дослідних та прикладних дослідженнях з проблем, що вивчаються в межах дисципліни «Міжнародні фінанси в міжнародній електронній комерції» й т. ін.

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньо-професійною та освітньо-навчальною програмою

Шифр ПРН (відповідно до ОПП/ОНП)	Методи навчання	Засоби діагностики /форми оцінювання
ПРН1	Дискусія, робота в команді над генеруванням ідей, їх презентація	Оцінювання усних та письмових відповідей на практичних заняттях
ПРН2	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), командна робота	Оцінювання усних та письмових відповідей на практичних заняттях
ПРН3	Вирішення кейсу, презентація результатів, дискусія	Оцінювання усних та письмових відповідей на практичних заняттях
ПРН4	Лекція, виконання творчих завдань у командах, ділова гра	Оцінювання усних та письмових відповідей на практичних заняттях
ПРН5	Робота в командах, підготовка презентації на визначену тему	Оцінювання усних та письмових відповідей на практичних заняттях
ПРН6	Вирішення розрахунково-аналітичної задачі, тести, дискусія	Оцінювання усних та письмових відповідей на практичних заняттях
ПРН7	Вирішення аналітичної задачі, тести, дискусія	Оцінювання усних та письмових відповідей на практичних заняттях
ПРН8	Дискусія, робота в команді над генеруванням ідей, їх презентація	Оцінювання усних та письмових відповідей на практичних заняттях
ПРН9	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), командна робота	Оцінювання усних та письмових відповідей на практичних заняттях
ПРН10	Вирішення кейсу, презентація результатів, дискусія	Оцінювання усних та письмових відповідей на практичних заняттях
ПРН11	Лекція, виконання творчих завдань у командах, ділова гра	Оцінювання усних та письмових відповідей на практичних заняттях
ПРН12	Робота в командах, підготовка презентації на визначену тему	Оцінювання усних та письмових відповідей на практичних заняттях
ПРН13	Вирішення розрахунково-аналітичної задачі, тести, дискусія	Оцінювання усних та письмових відповідей на практичних заняттях
ПРН14	Вирішення аналітичної задачі, тести, дискусія	Оцінювання усних та письмових відповідей на практичних заняттях

ПРН15	Дискусія, робота в команді над генеруванням ідей, їх презентація	Оцінювання усних та письмових відповідей на практичних заняттях
ПРН16	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), командна робота	Оцінювання усних та письмових відповідей на практичних заняттях
ПРН17	Вирішення кейсу, презентація результатів, дискусія	Оцінювання усних та письмових відповідей на практичних заняттях
ПРН18	Лекція, виконання творчих завдань у командах, ділова гра	Оцінювання усних та письмових відповідей на практичних заняттях
ПРН19	Робота в командах, підготовка презентації на визначену тему	Оцінювання усних та письмових відповідей на практичних заняттях
ПРН20	Вирішення розрахунково-аналітичної задачі, тести, дискусія	Оцінювання усних та письмових відповідей на практичних заняттях
ПРН21	Вирішення аналітичної задачі, тести, дискусія	Оцінювання усних та письмових відповідей на практичних заняттях
ПРН23	Дискусія, робота в команді над генеруванням ідей, їх презентація	Оцінювання усних та письмових відповідей на практичних заняттях
ПРН24	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), командна робота	Оцінювання усних та письмових відповідей на практичних заняттях
ПРН25	Вирішення кейсу, презентація результатів, дискусія	Оцінювання усних та письмових відповідей на практичних заняттях

8. Методи контролю

Методи контролю – це система дій, націлена на перевірку знань студента. В дисципліні «Міжнародні фінанси в міжнародній електронній комерції» для денної форми навчання використовуються наступні форми контролю:

- усний контроль, що по своїй сутності передбачає діалог і перевірку репродуктивного відтворення студентом отриманої інформації, а також усний контроль у формі доповіді студентом стосовно проблеми, що не була вирішена в рамках інформації, даної у лекції;
- дискусія, що передбачає активний диспут між усією групою та викладачем стосовно знаходження відповіді на поставлене питання;
- письмовий поточний тестовий контроль;
- підсумковий контроль у вигляді екзамену.

Екзаменаційний білет має таку структуру (взірець):

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № ...

1. Дайте розгорнуту відповідь на питання (10 балів)...
2. Дайте розгорнуту відповідь на питання (10 балів)...
3. Дайте розгорнуту відповідь на питання (10 балів)...
4. Дайте коротке визначення (по 2 бали за визначення)...

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, семінарські заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання																Разом	Екзамен	Сума	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	Контроль- на робота	60	40	100
4	4	3	3	4	3	3	3	4	3	3	3	4	4	3	4	5			

T1, T2 ... – теми розділів

Критерії оцінки успішності та результатів навчання

1) Критерії оцінки усного опитування на семінарських заняттях

Критерії оцінки усного опитування на семінарських заняттях (за п'ятибальною шкалою) встановлюються за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу курсу;
- знання основної та додаткової літератури;
- уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій;
- розв'язання задач, проведення розрахунків тощо при виконанні завдань, внесених на розгляд в аудиторії;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу при виступах і аудиторії, вміння захищати свою позицію та здійснювати узагальнення інформації, отриманої з відповідей інших осіб.

5 балів студент отримує, якщо його відповідь повністю відповідає визначеним критеріям. Він повинен знати відповіді на всі питання навчальної програми, продемонструвати повні і глибокі знання лекційного матеріалу, а також підручників і навчальних посібників. Студент повинен знати як саме економічні категорії і закони проявляються в ринкових умовах на мікрорівні та на макрорівні здійснювати порівняльний аналіз, робити логічні висновки, висловлювати власне ставлення до пропонованих йому проблем, демонструвати знання законодавчих та нормативних актів України.

4 бали свідчать, що студент має тверді знання з дисципліни «Мікро- та макроекономічні основи міжнародного бізнесу» в обсязі навчальної програми, вміння використовувати інструментарій мікроаналізу. Але у розкритті змісту питань були допущені незначні помилки у формулюванні термінів і категорій, або недостатнє висвітлення питань.

3 бали ставляться тоді, коли знання студентів відповідають мінімуму і не нижче вимог, які існують у вищій школі і є в навчальних планах і програмах. Ці бали ставиться, коли студент продемонстрував, хоча і не в повному обсязі, але в цілому, правильні знання програми курсу, виявив розуміння основного змісту питань.

2–0 балів ставиться при наявності серйозних недоліків, коли знання студентів нижче мінімуму навчальної програми, коли вони мають хаотичний і безсистемний характер, коли у студента відсутнє розуміння не тільки другорядних, але і вузлових питань курсу.

2) Критерії оцінки знань при виконанні задач

5 балів ставиться, коли студент дає повну вичерпну відповідь. Вона складається з правильних арифметичних дій, доцільного та логічного теоретичного обґрунтування виконаних розрахунків.

4 бали ставиться тоді, коли теоретичне обґрунтування зроблене, хід розв'язання вірний, але є помилка при арифметичних розрахунках.

3 бали студент отримує у тому випадку, коли арифметичне рішення задачі дається без повного теоретичного обґрунтування.

2–0 ставиться, коли студент зовсім не розв'язує задачі, або розв'язує її неправильно. Опис та розв'язок є повністю ідентичним опису і розв'язку задачі іншим студентом.

3) Критерії оцінки відповідей на тестові завдання

Тестове завдання передбачає необхідність вибрати одну або кілька правильних відповідей на поставлені питання. Кожна правильна відповідь на тестові запитання оцінюється в 1 бал. На виконання одного завдання відводиться 1–2 хвилини.

Загальна оцінка за тестове завдання ставиться в залежності від набраної кількості балів.

5 балів ставиться, якщо правильні відповіді складають 90–100%.

4 бали ставиться, якщо правильні відповіді складають 70–89%.

3 бали ставиться, якщо правильні відповіді складають 50–69%.

2–0 ставиться, якщо правильні відповіді складають до 50%.

4) Критерії оцінювання аналітично-пошукових завдань та рефератів

5 балів ставиться за умов, якщо студент продемонстрував вміння всебічно, безпомилково, в логічній послідовності проаналізувати проблему, проявив творчий підхід, проаналізував альтернативні теоретичні погляди, проявив авторське ставлення, використав значний фактичний та статистичний матеріал, сформулював висновки;

4 бали ставиться студентові, який продемонстрував вміння всебічно та безпомилково проаналізувати проблему, проаналізував альтернативні теоретичні погляди, використав значний фактичний та статистичний матеріал, сформулював висновки, проте відсутній творчий підхід при аналізі проблем

3 бали отримує студент, який виконав завдання з незначними помилками, в недостатній мірі використав статистичний та фактичний матеріал, не виявив авторського розуміння проблеми;

2 бали ставиться студентові, який припускається грубих помилок та логічної непослідовності під час виконання завдання, не використав сучасну літературу та сучасний фактичний матеріал.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90–100	відмінно	зараховано
70–89	добре	
50–69	задовільно	
1–49	незадовільно	не зараховано

Увага! У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної форми навчання певний відсоток семінарських занять буде проведений в дистанційній формі (із використанням платформ)

Zoom та Google Classroom, код класу uuef2or, посилання: <https://classroom.google.com/c/NTQ1MDk3NjIwNzAx?cjc=uuef2or>). В такому разі, усні відповіді, опитування, дискусії відбуваються за розкладом на платформі Zoom, а письмові завдання за темами надсилаються через платформу Google Classroom.

10. Рекомендована література

Основна література

1. Закон України «Про електронні довірчі послуги» від 05.10.2017 р. № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#n534>.
2. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» від 22.05.2003 р. № 851-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>.
3. Закон України «Про електронну комерцію» від 03.09.2015 р. № 675-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19/ed20150903#Text>.
4. Закон України «Про захист інформації в автоматизованих системах» від 05.07.1994 р. № 80/94-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80/ed19940705#Text>.
5. Закон України «Про національну програму інформатизації» від 04.02.1998 р. № 74/98-ВР. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/98-%D0%B2%D1%80/ed19980204#Text>.
6. Боринець С. Я. Міжнародні валютно-фінансові відносини: підручник. Київ: Знання, 2008. 582 с.
7. Василичев Д. В. Методичні підходи до планування бізнес-процесів в електронній комерції. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Серія «Економічні науки»*. 2017. Вип. 32. С. 287–292.
8. Жувагіна І. О., Філіпішина Л. М. Розвиток інтернет-трейдингу в Україні: реалії та перспективи сучасності. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка»*. 2016. Вип. 1. С. 359–362.
9. Карлін М. І. Фінанси зарубіжних країн: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2021. 364 с.
10. Литовченко І. Л. Інтернет-маркетинг: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 332 с.
11. Плєскач В. Л., Затонацька Т. Г. Електронна комерція: підручник. Київ: Знання, 2017. 535 с.
12. Подлевський А. А. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології у фінансах» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної та заочної форм навчання. Рівне: Національний університет водного господарства та природокористування, 2018. 110 с.
13. Світова економіка: підручник / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. Харків: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2015. 268 с.
14. Сучасні гроші, банківські послуги та фінансові інновації в цифровій економіці. *Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції студентів, аспірантів і молодих вчених*. Київ, 23 березня 2020 р. / за ред. Л. О. Примостки, І. Б. Охрименко та А. В. Нікітіна. Дніпро: Середняк Т. К. 2020. 431 с.
15. Федішин І. Б. Електронний бізнес та електронна комерція (опорний конспект лекцій для студентів напрямку «Менеджмент» усіх форм навчання). Тернопіль, Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, 2016. 97 с.
16. Шалева О. І. Електронна комерція: навчальний посібник для ВНЗ. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 215 с.

Допоміжна література

1. Борейко Н. М. Оподаткування електронної комерції: досвід іноземних країн. Вісник Академії митної служби України. Серія «Економіка». 2009. № 1. С.143–147.

2. Голіков А. П., Казакова Н. А. Вступ до спеціальності «Міжнародні економічні відносини»: навчальний посібник. Харків: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2016. 116 с.
3. Григорова-Беренда Л. І., Шуба М. В. Теорія і практика зовнішньої торгівлі: навчальний посібник. Харків: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2016. 136 с.
4. Золотарьова Д. Р., Чорний В. В. Актуальні проблеми розвитку форм міжнародного бізнесу. *Збірник наукових праць «Сучасні підходи до управління підприємством»*. 2018. № 3. С. 373–382.
5. Куслій В. О. Механізм формування фінансових результатів підприємств: зарубіжний досвід і вітчизняні особливості. *Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія «Економічні науки»*. 2015. № 4 (74). С. 24–34.
6. Лимонова Є. М., Кузьмінов С. В., Глуха Г. Я., Шкура І. С. Транснаціоналізація світової економіки: навчальний посібник. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. 138 с.
7. Лисак О. І. Перспективи розвитку електронної комерції в Україні. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету. Серія «Економічні науки»*. 2017. №3 (35). С. 46–55.
8. Матюшенко І. Ю., Беренда С. В., Резніков В. В. Євроінтеграція України в системі міжнародної економічної інтеграції: навчальний посібник. Харків: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2015. 496 с.
9. Присакар І. І. Інтернет-маркетинг як сучасна платформа для розвитку бізнесу. *Бізнес Інформ*. 2015. № 12. С. 333–339.
10. Черномор В. О. Сучасний стан та перспективи розвитку платіжних систем в сфері електронної комерції. *Фінансовий простір*. 2015. № 1. С. 283–291.
11. Шкодін І. В. Самоорганізація фондового ринку в умовах глобальної невизначеності: монографія. Київ: Університет банківської справи Національного банку України, 2013. 406 с.
12. Cockfield, A. J. The Rise of the OECD as Informal World Tax Organization through National Response to E-commerce Tax Challenges. *Yale Journal of Law and Technology*. 2006. Vol. 8. P. 136–187.
13. Kates, K. Classical Economic Theory and the Modern Economics. Melbourne: Royal Melbourne Institute of Technology Press, 2020. 264 p.
14. Shkodina, I., Timoshenkov, I., Nashchekina, N. Influence of Financial Technologies on the Transformation of the Financial System. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*. 2018. № 1 (24). P. 417–424.
15. Van den Berg, H. International Economics: A Heterodox Approach. London: Routledge, 2017. 628 p.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

1. Верховна Рада України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>.
2. Видання «Global Finance». URL: <https://www.gfmag.com/>.
3. Видання «Ефективна економіка». URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/>.
4. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
5. Міжнародний валютний фонд. URL: <https://www.imf.org/>.
6. Міністерство економіки України. URL: <https://me.gov.ua/>.
7. Міністерство фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua/>.
8. Міністерство цифрової трансформації України. URL: <https://thedigital.gov.ua/>.
9. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>.

10. Новини українського законодавства та правові інформаційні ресурси. URL: <https://www.liga.net/>.
11. Представництво України при Європейському Союзі. URL: <https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/>.
12. Світовий Банк. URL: <https://www.worldbank.org/>.
13. Українська асоціація інвестиційного бізнесу. URL: <https://www.uaib.com.ua/>.
14. Українська біржа. URL: <http://www.ux.ua/>.
15. Ecommerce Europe Reports. URL: <https://ecommerce-europe.eu/research/ecommerce-europe-reports/>.

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження обмежень через пандемію та воєнний стан)

В умовах дії суворих обмежень освітній процес в університеті здійснюється за дистанційною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформах Zoom та Google Classroom проводяться всі лекційні заняття;

– дистанційно на платформах Zoom та Google Classroom код класу yuef2o, посилання: <https://classroom.google.com/c/NTQ1MDk3NjIwNzAx?cjc=yuef2or>) в певному відсотку можуть проводитися практичні (семінарські), консультації, а також контроль самостійної роботи;